

การศึกษาสถานการณ์ผลกระทบต่อสุขภาพจากโรงไฟฟ้าชีวมวล ในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์

THE STUDY OF HEALTH IMPACT ASSESSMENT SITUATION FROM BIOMASS POWER PLANTS IN SURIN PROVINCE

สถาพร เป็นตามวา และ ศุภกานต์ ทองเกลี้ยง

ศูนย์อนามัยที่ 5 นครราชสีมา

บทนำ โรงไฟฟ้าพลังงานชีวมวลเป็นทางเลือกหนึ่งในการผลิตกระแสไฟฟ้าของประเทศไทย เนื่องจากเป็นเมืองเกษตรกรรม มีวัสดุเหลือใช้จากการเกษตร เช่น แกลบ เปลือกไม้ ชานอ้อย ซึ่งสามารถนำมาเป็นเชื้อเพลิงทางเลือกในการผลิตกระแสไฟฟ้าให้แก่ชุมชนได้ และที่ผ่านมารัฐบาลมีนโยบายในการสนับสนุนด้านเงินทุนแก่ผู้ผลิตไฟฟ้าขนาดเล็ก ทำให้มีโรงไฟฟ้าชีวมวลเข้าไปอยู่ในชุมชนมากขึ้น ซึ่งถ้าหากผู้ประกอบการมีมาตรการควบคุมและป้องกันไม่ดีพอ ก็จะส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อม

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสถานการณ์ผลกระทบต่อสุขภาพจากโรงไฟฟ้าชีวมวล การรับรู้ถึงผลกระทบและทัศนคติของประชาชนต่อโรงไฟฟ้าชีวมวล และสถิติเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับผลกระทบต่อสุขภาพจากโรงไฟฟ้าชีวมวลในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์

วิธีการศึกษา ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างประชาชนในรัศมี 3 กิโลเมตร ที่อาศัยรอบโรงไฟฟ้าชีวมวลจำนวน 2 แห่ง ในพื้นที่อำเภอเมืองและอำเภอบำเหน็จณรงค์ สำหรับพื้นที่อำเภอเมืองได้แก่พื้นที่ตำบลบุษยบุรี รางและสลักไถ จำนวนตัวอย่าง 262 คน ส่วนอำเภอบำเหน็จณรงค์ศึกษาที่ตำบลตานีจำนวน 255 คน รวมทั้งสิ้น 517 คน ทำการเก็บข้อมูลระหว่างเดือน ก.พ.- มี.ย. 2557 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา คือ ความถี่ และ ร้อยละ

ผลการศึกษา ผลจากการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถามพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่อาศัยโดยรอบโรงไฟฟ้าในเขตอำเภอเมืองและอำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดสุรินทร์ มีความคิดเห็นต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมและสุขภาพของชุมชนเปรียบเทียบกับก่อนหลังมีโรงไฟฟ้าเป็นไปในแนวทางเดียวกัน โดยพบว่าส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงที่แยกลงในด้าน 1) ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพได้แก่มีฝุ่นละอองบริเวณบ้าน (ร้อยละ 76.6) รองลงมาได้แก่ มีฝุ่นละอองภายในบ้าน (ร้อยละ 69.8) 2) ด้านการใช้ประโยชน์พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงที่แยกลงมากที่สุดได้แก่ คุณภาพน้ำดื่ม (น้ำฝน) (ร้อยละ 89.6) และ 3) ด้านคุณภาพชีวิตพบว่ามีอาการตาแดง เคืองตา (ร้อยละ 68.1) อาการทางผิวหนัง ผื่นคัน (ร้อยละ 67.5) ส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยหากจะมีการตั้งโรงไฟฟ้าชีวมวลขึ้นอีกในพื้นที่ (ร้อยละ 71.2) และเคยมีผู้ร้องเรียนถึงปัญหาที่เกิดขึ้น (ร้อยละ 13.2) สำหรับความเห็นต่อผลกระทบด้านจิตใจ พบว่าส่วนใหญ่ผลกระทบที่เกิดขึ้นมีผลกระทบต่อจิตใจในด้านลบทั้งผลกระทบจากฝุ่นละออง เสียงดัง กลิ่น น้ำบริโภค อากาศเสีย ความปลอดภัย มลพิษ การปนเปื้อนแหล่งน้ำ และสุขภาพของบุตรหลาน

สรุปและข้อเสนอแนะ การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมและสุขภาพของชุมชนเปรียบเทียบกับก่อนและหลังมีโรงไฟฟ้าชีวมวล ส่วนใหญ่พบว่าการเปลี่ยนแปลงที่แยกลงในเรื่องคุณภาพอากาศด้านฝุ่นละออง คุณภาพน้ำดื่ม และโรคระบบทางเดินหายใจ ข้อเสนอแนะ ควรมีการตรวจวัดฝุ่นละอองด้วยเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ แล้วเชื่อมโยงกับผลการตรวจสุขภาพของประชาชนที่อาศัยอยู่โดยรอบโรงไฟฟ้า ชีวมวล เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมและผลกระทบต่อสุขภาพ